

Dr. Draskovics Tibor
Igazságügyi és Rendészeti Miniszter
részére

Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium
Budapest
Kossuth Lajos tér 4.
1055

NYÍLT LEVÉL

Tisztelt Miniszter Úr!

Alulírott, a nők elleni erőszakkal szemben aktívan fellépő civil jogvédő szervezetek, pontban két évvel a távoltartó rendelkezés hatályba lépése után nyílt levéllel fordulunk Önhöz, és **kérjük támogató közreműködését a nők és gyerekek százainak halálához vezető alkalmatlan jogeszköz soron kívüli módosítása tárgyában!**

Mint ismeretes, a Büntetőeljárásról szóló törvény **2006. július 1-jén vezette be a magyar jogrendszerbe** ezt, a családon belüli erőszak áldozatainak védelmében kidolgozott, számtalan más országban jól bevált jogintézményt. A távoltartó rendelkezés megalkotásáért civil szervezetek és állampolgárok közel tíz évig lobbiztak, míg 2003-ban ígéretet, 2004-ben pedig egy tisztességes tervezetet láttak belőle. A Kormány azonban a jogvédők által is támogatott tervezetet alkotmányossági aggályokra hivatkozva visszavonta az Országgyűlés elől, és 2005. végén olyan javaslatot nyújtott be helyette, melyről a téma civil szakértői egyértelműen kimutatták, hogy alkalmatlan lesz az áldozatok hatékony védelmére, és az elkövetők felelősségre vonására. **Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium akkori államtitkára azzal hártotta el a kritikákat, hogy két évet várni kell, hogy kiderüljön: hogyan lehet alkalmazni a távoltartásra vonatkozó szabályt a gyakorlatban.** Az áldozatok – legalább is azok, akik megérték – vártak, és várakozás közben a saját bőrükön tapasztalták meg azt, amit a civil szervezetek szakmai érvek alapján előre megjósoltak: **a hatályos távoltartási rendelkezés nem alkalmas a bántalmazottak fizikai védelmének ellátására és az elkövetők megfékezésére.**

A távoltartás két éves „alkalmazása” alatt kialakuló gyakorlat azt mutatja, hogy a feladata szerint **azonnali** biztonság garantálására szolgáló jogintézmény elrendelésének/elutasításának **átlagos átfutási ideje hat hónap!** A jogszabály nem határozza meg a maximális időt, amin belül a hatóságok kötelesek a távoltartásról döntést hozni. Az eljárás ideje alatt az elkövető rendszerint továbbra is erőszakos a családtagjaival szemben, az áldozatok továbbra is vagy neki kiszolgáltatva élnek vele egy háztartásban, vagy javaikat, munkájukat, iskoláikat hátrahagyva megalázó körülmények közé menekülve várakoznak az „igazságszolgáltatásra”.

A kialakult gyakorlat szerint **ügyészi indítvány hiányában a bíróságok nem rendelik el a távoltartást.** Ugyanakkor sem az ügyészek, sem a bírók nem kaptak semmiféle alapos és módszeres képzést a távoltartás alkalmazásának szükségességével kapcsolatban, miközben az

ügyészségek jellemzően semmilyen módon nem kommunikálnak az áldozatokkal, gyakorlatilag sem az ügyről, sem a benne résztvevőkről nem tájékoznak alaposan. Az ügyészségek továbbá, az e témával foglalkozó civil kezdeményezésű szakmai munkában való részvételt – csakúgy mint az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium munkatársai – rendre elhárítják.

Amint azt a nők emberi jogaival foglalkozó civil szervezetek előre jelezték, a gyakorlat által beigazolódott: **a hatályos szabályozás nem hogy nem segít, de számos esetben kifejezetten hátrányosabb helyzetet idéz elő az erőszak áldozatai számára.** Így sokszor tapasztaljuk, hogy a hatóságok pusztán az áldozat és az elkövető közti rokoni kapcsolat miatt távoltartás elrendelését kezdeményezik olyan esetekben is, amikor őrizetbe vételnek, előzetes letartóztatásnak is fennállnak a jogi feltételei. A jogalkalmazás során az is tendenciózusnak bizonyult, hogy az ügyész akkor indítványozza a távoltartást, ha a gyanúsított korábban már őrizetben volt.

A hatályos jogszabály számos kibúvót nyújt elkövető, rendőrség, ügyész, és bíró számára egyaránt az alól, hogy fellépjen az erőszak ellen. A törvény szövege szerint ugyanis **„megalapozott gyanú”** esetén lehet csak távoltartást elrendelni. Amíg azonban valakit nem hallgatnak ki, nem lesz belőle „gyanúsított”. Ha a rendőrség vonakodik elrendelni - az egyébként tipikusan a volt közös családi otthonban lakó - elkövető körözését, vagy előállítását, akkor akár soha nem válik gyanúsítottá. A gyakorlat azt mutatja, hogy a jogszabály és a hatóságok az elkövető döntésére bízzák, hogy szeretne-e bármilyen felelősségre vonásnak elébe állni. Van-e a hatályos büntetőjogban, büntetőeljárásban még egy cselekmény, amelyben ilyen nagyvonalú lehetőséget kapnak az erőszakos elkövetők?

A távoltartásról szóló jogszabály immár az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium által várva várt „időtállósági vizsgálaton”, a gyakorlati teszten is szakemberek, áldozatok és jogvédők számára világosan megbukott. **Az eltelt két év alatt több, mint száz ember halt meg családon belüli nők, gyerekek ellen elkövetett erőszak miatt.** A jogszabály már előterjesztése és elfogadása pillanatában is felelőtlenység volt. A nemzetközi bevált gyakorlat szerinti módosításának halogatása további emberéleteket követel.

Meddig kíván az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium élő és a mindennapi erőszaktól szenvedő emberek biztonságával felelőtlen módon kísérletezgetni? Miközben a környező országokban sorra fogadják el a nemzetközi bevált gyakorlatnak megfelelő távoltartó rendelkezéseket, a magyar jogalkotó meddig kíván még ellene menni a nemzetközi jogalkotási trendeknek, és mennyi ideig kívánja Magyarországot a családon belüli nők és gyerekek elleni erőszak elleni fellépés tekintetében a harmadik világban tartani?

Fentiek értelmében és az áldozatok nevében kérjük tehát Miniszter Urat, hogy az irányítása alatt álló minisztérium szakértő civilek bevonásával **haladéktalanul dolgozza ki a távoltartás hatékony szabályozására vonatkozó tervezetet**, amely módosítja a jelenlegi, alkalmatlan törvényt, s ezáltal vessen véget nők és gyerekek tömegei élethez, testi épséghez, emberi méltósághoz fűződő alkotmányos alapjogai megsértésének sorozatos és intézményes gyakorlatának.

Budapest, 2008. június 30.